

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 listopada 2018 roku (znak: ENP/25/021209328) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 30 października 2018 roku, przyznał T. J. prawo do emerytury od dnia 1 listopada 2018 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono:

- kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji 10681,28 zł
- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego 420697,32 zł
- średnie dalsze trwanie życia 218,40 m-cy

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej i wyniosła 1975,18 zł.

/decyzja z dnia 7.11.2018 roku k. 5 - 6v plik II akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji złożył w dniu 3 grudnia 2018 roku wnioskodawca T. J., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i uwzględnienie przy ustaleniu wysokości emerytury i kapitału początkowego wynagrodzenia jakie rzeczywiście otrzymywał w latach 1978-1980 tj. w okresie zatrudnienia w Wojewódzkiej Spółdzielni Budownictwa (...) w P. jako kierowca samochodu ciężarowego. WW wskazał iż zarobki za wskazany okres dokumentuje wpis w jego legitymacji ubezpieczeniowej gdzie za cały okres pracy od 18.08.1978 do 18.01.1980 r. zostało podane łączne wynagrodzenie w kwocie 59.930 zł. Wnioskodawca podniósł, że tymczasem jego emerytura została za ten okres ustalona w oparciu o najniższe zarobki. brakiem ustalenia kapitału początkowego, jego emerytura została ustalona w oparciu o najniższe zarobki. Wskazał, iż zakład pracy nie istnieje a jego dokumentacja płacowa spłonęła w pożarze tym samym ustalenie jego miesięcznego wynagrodzenia winno się odbyć w oparciu o stosowne rozliczenie wskazanej kwoty na poszczególne miesiące. Wskazał iż ustalone w ten sposób jego zarobki mogą potwierdzić świadkowie jego współpracownicy zatrudnieni na tych samych stanowiskach, którzy mają dokumenty płacowe ze spornych lat i przyznane prawo do emerytury.

/odwołanie k. 3- 3 v./

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu przywołał argumentację podniesioną w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo Zakład wskazał, że przy do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych od 01.01.1976r. do 31.12.1985r., wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 65,16%. Do stażu pracy zaliczono 24 lata, 8 miesięcy, 11 dni, tj. 296 miesięcy okresów składkowych oraz 1 rok, 11 miesięcy, tj. 23 miesiące okresów nieskładkowych. Wysokość kapitału początkowego ustalona decyzją z dnia 24.08.2017r. na dzień 01.01.1999r. wyniosła 105 166,71 zł. Za okres nieudokumentowanego wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, tj. od 05.10.1972r. do 02.12.1972r. od 10.05.1975r. do 02.01.1976r. od 18.08.1978r. do 18.01.1980r. organ rentowy przyjął najniższe wynagrodzenie pracowników obowiązujące w tym czasie. Z okresu zatrudnienia w Wojewódzkiej Spółdzielni Budownictwa (...) w Ł. od 18.08.1978r. do 18.01.1980r. wnioskodawca przedstawił jedynie świadectwo pracy. W legitymacji ubezpieczeniowej znajduje się

wpis, że za okres od 18.08.1978r. do 18.01.1980r. wnioskodawca otrzymał kwotę 59930 zł. W związku z tym, że podany zarobek nie został rozbity na poszczególne lata organ rentowy przyjął za ww. okres minimalne wynagrodzenie.

/ odpowiedź na odwołanie k. 4 -4 v./

Na rozprawie w dniu 10 października 2018 roku poprzedzającej wydanie wyroku strony podtrzymały swoje stanowisko w sprawie.

/stanowisko wnioskodawcy i pełnomocnika ZUS: protokół rozprawy z dnia 10 października 2018 r. 00:11:28-00:11:37/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

T. J. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

W dniu 8 czerwca 2017 roku wnioskodawca złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

/wniosek k. 1 – 4 akt kapitałowych ZUS/

Decyzją z dnia 24 sierpnia 2017 roku (znak (...) - 2017) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy T. J. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1976r. do 31.12.1985r., wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 65,16%. Do stażu pracy zaliczono 24 lata, 8 miesięcy, 11 dni, tj. 296 miesięcy okresów składkowych oraz 1 rok, 11 miesięcy, tj. 23 miesiące okresów nieskładkowych. Wysokość kapitału wyniosła 105 166,71 zł. Za okres nieudokumentowanego wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy organ rentowy przyjął najniższe wynagrodzenie pracowników obowiązujące w tym czasie.

/ decyzji k. 45-46 akt kapitałowych ZUS/

Od powyższej decyzji wnioskodawca nie złożył odwołania.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 10.09.2018 r. wnioskodawca wystąpił z wnioskiem o ponowne ustalenie kapitału początkowego.

/ wniosek k. 51 akt kapitałowych ZUS/

Decyzją z dnia 11.10.2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił wnioskodawcy ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego, gdyż z przedłożonej przez niego dokumentacji zastępczej w (...) wynika wyłącznie stawka godzinowa, bez podanej faktycznej liczby przepracowanych godzin w ww okresie.

/ decyzja k. 57 akt kapitałowych ZUS/

Także od powyższej decyzji wnioskodawca nie złożył odwołania.

/okoliczność bezsporna/.

W dniu 30 października 2018 roku wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę.

/wniosek k. 1 – 6 plik II akt ZUS/.

W rozpoznaniu powyższego wniosku wydano zaskarżoną decyzję w przedmiocie prawa do emerytury.

/decyzja z dnia 7.11.2018 roku k. 5 - 6v plik II akt ZUS/

Wnioskodawca w okresie od dnia 18.08.1978r. do 18.01.1980r. pracował w Wojewódzkiej Spółdzielni Budownictwa (...) w Ł. – (...) w P. jako kierowca samochodu ciężarowego.

/ świadectwo pracy k. 23 akt kapitałowych ZUS/

W legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy znajduje się wpis, że za okres od 18.08.1978r. do 18.01.1980r. tytułem zarobków wnioskodawca otrzymał kwotę 59930 zł.

/ legitymacja ubezpieczeniowa k. 30/

Za sporny okres zatrudnienia, brak jest dokumentacji płacowej wnioskodawcy.

/bezsporne/.

Kierowcy w okresie zatrudnienia w Wojewódzkiej Spółdzielni Budownictwa (...) w Ł. – (...) w P. w tym wnioskodawca mieli przyznaną stawkę wynagrodzenia za godzinę pracy.

/ świadectwo pracy k. 23 akt kapitałowych ZUS, angaż k. 23 plik I akt ZUS, zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 10 październik 2019 r. 00:06:33 -00:10:11 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:01:14 00:17:37 zeznania świadka Z. M. protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:21:32 – 00:31:40, zeznania świadka J. J. protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:31:40 -00:44:26/

Stawka ta nie była określona w jednakowej wysokości i zmieniała się na przestrzeni lat.

/świadectwo pracy k. 23 akt kapitałowych ZUS, zeznania świadka Z. M. protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:21:32 – 00:31:40 zeznania świadka J. J. protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:31:40 -00:44:26/

Oprócz tego wnioskodawca jako kierowca otrzymywał dodatek godzinowy 2,50 zł za rodzaj prowadzonego pojazdu i dodatek ryczałtowy określony stawką dzienną 26 zł za wykonywanie czynności spedycyjnych.

/świadectwo pracy k. 23 akt kapitałowych ZUS zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 10 październik 2019 r. 00:06:33 -00:10:11 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:01:14 00:17:37, zeznania świadka J. J. protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:31:40 -00:44:26/

Dodatki te nie przysługiwały wnioskodawcy jeśli ten jeździł innym samochodem (dodatek w innej wysokości) lub gdy samochód stał na warsztacie.

/ zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 10 październik 2019 r. 00:06:33 -00:10:11 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:01:14 00:17:37 zeznania świadka J. J. protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:31:40 -00:44:26/

Wnioskodawcy wypłacano też premię uznaniową do 15 % stawki zasadniczej.

/świadectwo pracy k. 23 akt kapitałowych ZUS zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 10 październik 2019 r. 00:06:33 -00:10:11 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:01:14 00:17:37 zeznania świadka Z. M. protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:21:32 – 00:31:40 zeznania świadka J. J. protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:31:40 -00:44:26/

Premia była obniżana decyzją kierownictwa za naruszenie dyscypliny pracy – spóźnienia, odmowę wykonania poleceń a także za okres zwolnień lekarskich. Nie była wypłacana regularnie.

/zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 10 października 2019 r. 00:06:33 -00:10:11 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:01:14 00:17:37 zeznania świadka Z. M. protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:21:32 – 00:31:40 zeznania świadka J. J. protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:31:40 -00:44:26/.

Oprócz wskazanych elementów wynagrodzenia kierowcom przysługiwała też trzynastka i dodatek OC od samochodu i przyczepy za okres gdy ten wyjeżdżał w trasy.

/zeznania świadka Z. M. protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:21:32 – 00:31:40 zeznania świadka J. J. protokół z rozprawy z dnia 28 maja 2019 r. 00:31:40 -00:44:26/.

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS, których wiarygodność nie budzi wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Nadto na podstawie zeznań wnioskodawcy oraz świadków Z. M., J. J. zatrudnionych w Wojewódzkiej Spółdzielni Budownictwa (...) w Ł. – (...) w P., które co do faktu, iż wynagrodzenie kierowcy za godzinę było określone stawką godzinową oraz istnienia innych składników wynagrodzenia tj. jak premia dodatek za prowadzenie samochodu ciężarowego, dodatek OC, trzynastka, dodatek spedycyjny i premia uznaniowa, wzajemnie ze sobą korespondowały.

Za nie udowodnioną Sąd uznał wysokość wynagrodzenia, jaką miał otrzymywać wnioskodawca w okresie od dnia 18.08.1978r. do 18.01.1980r. tj. w okresie zatrudnienia w Wojewódzkiej Spółdzielni Budownictwa (...) w Ł. – (...) w P..

Zarówno z zeznań wnioskodawcy jak i świadków nie wynika jak konkretnie kształtowała się stawka wynagrodzenia za godzinę T. J.. Świadek Z. M. wskazał, że nie wie jak kształtowało się wynagrodzenie wnioskodawcy, bo nikt nikomu nie mówił ile zarabia. Nie są miarodajne w tym zakresie także zeznania J. J.. T. co prawda przykładowo umiał określić jak rosła jego stawka godzinowa po podwyżkach, lecz nie miało to bezpośredniego odniesienia do sytuacji wnioskodawcy, który pracował krócej, nadto przejął obowiązki świadka w okresie kiedy ten swej stawki godzinowej nie jest w stanie określić. Ponadto w świetle zeznań świadków stawka dla kierowców był inna w zależności od tego czy w poszczególnych okresach pracowali na samochodach ciężarowych czy też nie.

Zeznania wnioskodawcy jak i pozostałych osób zestawione pomocniczo z treścią świadectwa pracy wnioskodawcy nie mogły posłużyć też do ustalenia pozostałych składników wynagrodzenia wnioskodawcy. Z relacji świadków wynika wprost że poszczególne dodatki za prowadzenie określonego samochodu, dodatek OC, dodatek spedycyjny były wprost uzależnione od tego czy kierowca wyjeżdżał trasę na konkretnym sprzęcie czy też nie. Dla ustalenia tych okoliczności w spornym okresie czasu brak jest natomiast jakichkolwiek dowodów.

Niemożliwa do ustalenia jest też wysokość wypłacanej wnioskodawcy premii. Miała ona charakter stricte uznaniowy określony procentowo od stawki zasadniczej. Była jednak obniżana za okres nieobecności w pracy czy też przewinienia w zakresie dyscypliny pracy. Ponadto w świetle zeznań świadka Z. M. była wypłacana nieregularnie stąd też nie wiadomo kiedy i w jakiej wysokości ten element wynagrodzenia wnioskodawca otrzymywał. Brak jest też dowodów na wielkość wypłacanych wnioskodawcy trzynastek.

Przy braku konkretnych danych brak jest więc podstaw do ustalenia rzeczywistej kwoty wynagrodzenia za sporny okres. Nie można za miarodajny dowód na wysokość poszczególnych składników wynagrodzenia przyjmować jedynie twierdzeń wnioskodawcy, z których - podobnie jak z zeznań świadków - nie da się ustalić wysokości wskazanego wskaźnika wynagrodzenia w poszczególnym miesiącach spornego okresu zatrudnienia. Wnioskodawca w toku sądowego postępowania odwoławczego nie przedłożył żadnych dowodów, które potwierdziłyby sposób naliczania i faktyczną wysokość otrzymywanego przez niego wynagrodzenia. Zatem brak było podstaw do ustalenia kwot zarobków faktycznie przez niego otrzymywanych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 26 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz.1270 z późn. zm.) emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art.173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust.5 i art.183.

Zgodnie art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2).

Kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12 (art. 174 ust. 1 ww. ustawy). Jak stanowi art. 174 ust. 2 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 ww. przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Natomiast ust. 7 art. 174 stanowi, że do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 analizowanego przepisu stanowi zaś, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku według określonego w ustawie wzoru. Wartość współczynnika, obliczonego na podstawie ust. 8, w zależności od płci, wieku ubezpieczonego oraz stażu ubezpieczeniowego w dniu 31 grudnia 1998 r., przedstawiona jest w tabeli, stanowiącej załącznik do ustawy (ust. 13).

Jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu (ust. 3b).

Zgodnie z treścią §21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja § 21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III AUr 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczonego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru.

Należy podkreślić, że Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornym okresem zatrudnienia wnioskodawcy, co dało podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji w świetle zarzutów ubezpieczonego. Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego (ostatecznie w oparciu o wiarygodne i precyzyjne zeznania świadków). W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, brak jakichkolwiek podstaw do ustalenia wysokości wynagrodzenia z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Wojewódzkiej Spółdzielni Budownictwa (...) w Ł. – (...) w P. w sposób niewątpliwy. Jak już wcześniej wyjaśnił Sąd, nie zachowała się dokumentacja w tym zakresie, także z zeznań wnioskodawcy, świadków i przedłożonych dokumentów zwłaszcza legitymacji ubezpieczeniowej nie wynika jaka była wysokość ustalonej stawki godzinowej i dodatków za pracę oraz premii w poszczególnych miesiącach zatrudnienia. Wnioskodawca, na którym zgodnie z art. 6 k.c. spoczywał ciężar dowodowy, nie udowodnił swojego roszczenia w tym zakresie.

Stosownie bowiem do art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W postępowaniu sądowym ubezpieczony może korzystać z wszelkich środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty, w szczególności z dowodów dokumentów oraz z przesłuchania świadków (zob. wyrok SN z 25.07.1997 r., II UKN 186/97, OSNP 11/1998, poz. 342).

Nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Wskazać należy, iż nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie, w wyroku

z 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662, Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Podobny pogląd zaprezentował Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2006 roku, zapadłego w sprawie o sygn. akt III AUa 1096/05, wskazując, iż ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny obciążać wyłącznie ubezpieczonych, jednakże nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić wyłącznie na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustawowym wymogiem jest bowiem wykazanie przez ubezpieczonego konkretnych kwot otrzymanych przez niego zarobków, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie społeczne, przy czym nie może istnieć tu żaden stan niepewności co do wysokości.

Jak już podniesiono powyżej wnioskodawca nie przedłożył żadnych miarodajnych dowodów potwierdzających wysokość wynagrodzenia w okresie zatrudnienia w Wojewódzkiej Spółdzielni Budownictwa (...) w Ł. – (...) w P.. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje na wypłatę poszczególnych składników wynagrodzenia lecz bez określenia jej rzeczywistego wymiaru. W przypadku wynagrodzenia zasadniczego lub innych obligatoryjnych składników wynagrodzenia, wynikających z obowiązujących przepisów, można przyjąć najniższe wynagrodzenie obowiązujące w czasie, którego dotyczy żądanie uwzględnienia tego okresu do przeliczenia świadczenia. Tym samym takie postępowanie organu rentowego w tym zakresie – tj. przyjęcie do ustalenia podstawy wymiaru emerytury za okresy: od 18.08.1978 do 18.01.1980 r., wynagrodzenia minimalnego uznać należy za w pełni uprawnione.

W ocenie Sądu wbrew zapatrywaniom odwołującego brak też podstaw do ustalenia jego spornych zarobków poprzez podzielenie kwoty wpisanej łącznie za sporny okres w legitymacji ubezpieczeniowej. Z całą mocą podkreślenia wymaga, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalanie wynagrodzeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Ustalenie rzeczywistych zarobków jest decydujące o rozmiarze opłacanej składki na ubezpieczenia społeczne. Właściwie tylko dokumentacja własna stanowi w postępowaniu sądowym precyzyjny dowód na wysokość wynagrodzenia świadczeniobiorcy. W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że co do zasady nie ma możliwości wyliczenia wynagrodzenia, a co za tym idzie wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika podstawy wymiaru emerytury lub renty, w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, czy też wynikające z porównania wynagrodzenia innych pracowników (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, Legalis nr 181419). Przyjęcie wynagrodzenia w sposób jaki wnioskuje odwołujący stanowiłoby właśnie przyjęcie wynagrodzenia uśrednionego. Ponadto podnieść należy, iż nie wiadomo czy w podanej w legitymacji łącznie kwocie zarobków, znalazły się te składniki wynagrodzenia, od których z całą pewnością opłacono składkę na ubezpieczenia społeczne. A tylko takie mogą posłużyć jako podstawa do ustalenia należnych ubezpieczonemu świadczeń.

Całkowicie niemiarodajne jako nieprecyzyjne dla potwierdzenia otrzymywanych przez wnioskodawcę składników wynagrodzenia w tym wypływających z legitymacji ubezpieczeniowej okazały się też zeznania przesłuchiwanych w procesie świadków. Sąd Apelacyjny w Łodzi niejednokrotnie wypowiedział się w tej kwestii stwierdzając, że wysokości wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru świadczeń emerytalno - rentowych nie powinno się udowadniać wyłącznie zeznaniami świadków, jeśli świadkowie nie są w stanie konkretnie i precyzyjnie podać wysokości osiąganego przez wnioskodawcę wynagrodzenia. Wprawdzie w toku postępowania sądowego strona może dowodzić wysokości wynagrodzeń na potrzeby ustalenia wysokości podstawy wymiaru świadczenia wszelkimi środkami dowodowymi, zatem dowodem na tę okoliczność mogą być zarówno dokumenty dotyczące wynagradzania osób zatrudnionych w tym samym okresie, w tym samym zakładzie pracy i przy pracy tego samego rodzaju, co ubezpieczony, jak też zeznania tych osób, nie oznacza to jednak, że wykazanie konkretnych zarobków w celu obliczenia wysokości świadczenia z ubezpieczenia społecznego może być dokonywane w sposób przybliżony, jedynie na zasadzie uprawdopodobnienia (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 16 lipca 2013 r., III AUa 1714/12, Legalis nr 739136, w wyroku z dnia 29 września 2014 r., III AUa 2618/13, Legalis nr 1163500). Z powyższych względów nie jest możliwe ustalenie nowej wysokości świadczenia emerytalnego wnioskodawcy z uwzględnieniem podnoszonych przez wnioskodawcę zarobków

w oparciu o zeznania świadków, gdyż świadkowie nie byli w stanie wskazać w jakiej wysokości wnioskodawca w spornym okresie otrzymywał wynagrodzenie.

Ponadto podkreślenia wymaga, iż wnioskodawcy, został ustalony kapitał początkowy decyzją organu rentowego z dnia z dnia 24 sierpnia 2017 roku, następnie zaś decyzja z dnia 11.10.2018 r. odmówiono wnioskodawcy prawa do ponownego ustalenia jego wartości. Do ustalenia podstawy wymiaru za sporny okres w obu przypadkach przyjęto wynagrodzenie minimalne z uwagi na brak odpowiedniej dokumentacji. Wnioskodawca decyzji z dnia 24 sierpnia 2017 roku nie skarżył i nie kwestionował. W przedmiotowym postępowaniu nie udowodnił również konkretnych kwot otrzymywanego wynagrodzenia. Brak więc podstaw do uwzględnienia w wyliczeniu podstawy wymiaru emerytury w spornym okresie wynagrodzenia w innym wymiarze.

Zaskarżona decyzja w pełni zatem odpowiada prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.

12 XI 2019 roku.